

บันทึกวิเคราะห์สรุป
ร่างพระราชบัญญัติ
มาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

๑. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดขอบเขตการใช้อำนาจตามกฎหมายไว้ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา และการกำหนดมาตรฐานบังคับไม่ครอบคลุมถึงกรณีที่จะควบคุมเฉพาะการผลิต ส่งออก หรือนำเข้าสินค้าเกษตรบางกรณี หรือบางขนาดหรือบางลักษณะของกิจการ ประกอบกับการกำหนดมาตรฐานบังคับในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนนั้นไม่สามารถออกมาตรการที่ปกป้องดูแลสุขอนามัยของประชาชน พืช หรือสัตว์ เศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศได้อย่างทัน่วงที และเพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระของผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรในการขอรับใบอนุญาต รวมทั้งกำหนดข้อยกเว้นให้ผู้ผลิตสินค้าเกษตรบางขนาดหรือบางลักษณะกิจการที่ได้รับยกเว้นใบอนุญาตไม่ต้องขอรับใบรับรอง และกำหนดให้นำสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานทัดเทียมหรือแตกต่างกับมาตรฐานบังคับเข้ามาภายในประเทศได้ โดยไม่ต้องมีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบรับรอง หากสินค้านั้นได้รับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานจากประเทศที่มีผลการตรวจสอบรับรองที่น่าเชื่อถือ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจกำหนดค่าบริการตรวจสอบและรับรองตามมาตรฐานบังคับและมาตรฐานทั่วไป กำหนดเครื่องหมายรับรองมาตรฐานเพื่อรองรับการรับรองเฉพาะด้าน และกำหนดหลักเกณฑ์การแสดงเครื่องหมายรับรองให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานสากล และกำหนดเงื่อนไขการอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๒. ความเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายโดยส่วนราชการต่างๆ

เพิ่มอำนาจในการมอบหมายให้หน่วยงานอื่น เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมการข้าว หรือกรมหม่อนไหม มีอำนาจในการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ

๓. การขอข้อมูลหรือความเห็นจากส่วนราชการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้นำร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่..) พ.ศ. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียและผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตร แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ แล้วและได้นำเอาข้อคิดเห็นที่ได้รับมาประกอบในการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติให้เหมาะสมด้วย

๔. กฎหมายที่เสนอกำหนดให้มีการขออนุญาตเพื่อทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด หรือไม่และมีความจำเป็นเพียงใด

กำหนดให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับต้องขอรับใบอนุญาตจากสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระของผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับให้ขอรับใบอนุญาตได้หลายหน่วยงาน เช่น ยื่นขอรับใบอนุญาตจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดหรืออำเภอได้ หรือยื่นขอรับใบอนุญาตได้ที่หน่วยงานเดียวกับที่ออกใบรับรอง เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมการข้าว หรือกรมหม่อนไหม

๕. สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

๑. มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๔ โดยกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจตามกฎหมายให้สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา และเกิดความชัดเจนในการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร

๒. มาตรา ๔ ยกเลิกอำนาจคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานในมาตรา ๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๑๕ การกำหนดมาตรฐานบังคับเพื่อให้สามารถกำหนดมาตรฐานบังคับเพื่อใช้บังคับเฉพาะการผลิต ส่งออก หรือนำเข้าสินค้าเกษตรบางกรณี หรือบางขนาด หรือบางลักษณะได้

๔. มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๑๙ การกำหนดมาตรฐานบังคับกรณีจำเป็นเร่งด่วนให้สามารถออกมาตรการที่ปกป้องดูแลสุขอนามัยของประชาชน พืช หรือสัตว์ เศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศได้อย่างรวดเร็ว โดยออกเป็นประกาศกระทรวงแทนการออกกฎกระทรวง และสามารถนำมาตราฐานทั่วไปที่มีผลใช้บังคับแล้วหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ เช่น Codex มาประกาศเป็นมาตรฐานบังคับได้ทันที

๕. มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๒๐ เพิ่มเติมอำนาจในการมอบหมายหน่วยงานอื่นดำเนินการออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ

๖. มาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๒๗ การกำหนดค่าบริการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสำหรับมาตรฐานบังคับแก้ไขจากเดิมที่ให้ออกเป็นกฎกระทรวงให้ออกเป็นประกาศกระทรวง เพื่อความคล่องตัวและลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และเพิ่มเติมให้ผู้ผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับการตรวจสอบและได้ใบรับรองจากผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน

๗. มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๒๙ กำหนดให้ผู้นำเข้าซึ่งนำสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานทัดเทียมกับมาตรฐานบังคับเข้ามาภายในประเทศ สามารถนำเข้าสินค้าเกษตรได้โดยไม่ต้องมีใบรับรองมาตรฐานบังคับ หากสินค้าที่นำเข้ามาชิ้นนั้นได้รับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานจากประเทศที่มีมาตรฐานและผลการตรวจสอบรับรองที่น่าเชื่อถือทัดเทียมกับมาตรฐานไทย โดยไม่ต้องมีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบรับรอง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

๘. มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๓๐ กำหนดให้ผู้นำเข้าสินค้าเกษตรจากต่างประเทศที่มีมาตรฐานแตกต่างจากมาตรฐานบังคับขอรับใบรับรองจากผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานของต่างประเทศที่มีคุณสมบัติและความสามารถทัดเทียมกับของไทย โดยไม่ต้องมีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบรับรอง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

๙. มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๓๑ การกำหนดค่าบริการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสำหรับมาตรฐานทั่วไปแก้ไขจากเดิมที่ให้ออกเป็นกฎกระทรวงให้ออกเป็นประกาศกระทรวงเพื่อความคล่องตัวและลดขั้นตอนในปฏิบัติงาน

๑๐. มาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๕๔ การกำหนดเครื่องหมายรับรองมาตรฐานเพื่อรองรับการรับรองเฉพาะด้าน และให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการแสดงเครื่องหมายรับรองตามมาตรฐานสากลที่ไม่อนุญาตให้แสดงเครื่องหมายรับรองบนสินค้า เพื่อให้การรับรองมาตรฐานกระบวนการจัดการการผลิตแตกต่างกับการรับรองมาตรฐานสินค้า

๑๑. มาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๕๗ ให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตร ผู้ขอรับใบอนุญาต หรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานอุทธรณ์คำสั่งของ มกอช. ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง แทนการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาอุทธรณ์

๑๒. มาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๗๖ ในเรื่องบทสันนิษฐานความผิดของนิติบุคคลโดยกำหนดให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล จะต้องรับผิดชอบมีพฤติการณ์เป็นผู้สั่งการ หรือเป็นผู้กระทำการ หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการในกรณีที่มีหน้าที่ที่ต้องกระทำ

สำหรับร่างพ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค